

Erhvervsudvalget - Erhvervspræstation er og statistik

28-06-2022

Mads Sand

Tlf. 26833308

E-mail. msa@erhvervshusmidtjylland.dk

Dagsorden

1. Sammenfatning – erhvervspræstationer
2. Erhvervmæssige styrkepositioner
3. Erhvervmæssige potentialer
4. Sammenligning af vejledningsindsats i de midtjyske kommuner

Formål

Faktabaseret erhvervsfremmeindsats

Fokus på megatrends i form af digitalisering og grøn omstilling

Fokus på adgang til kvalificeret arbejdskraft

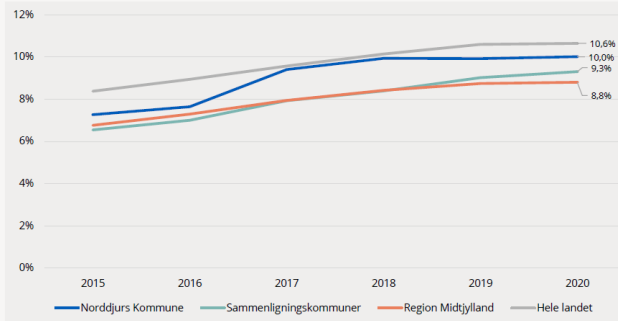
Sammenfatning – erhvervspræstationer (nedslag fra rapporten)

- **Vækst i beskæftigelse på 4 pct.** i perioden 2015-2020, dog mindre end gennemsnittet i Midtjylland
- **Etableringsrate er lavere end gennemsnittet**, dog lille vækst fra 2015-2020
- **Højeste overlevelsesrate**, sammenlignet med lands- og regionsgennemsnit samt sammenligningskommuner
- Har en **positiv nettotilflytning** fra 2016-2021 trods negativ udvikling i 2021
- **Vækst i virksomhedsbestand**
- Markant **højere andel af vækstvirksomheder** end, lands- og regionsgennemsnit
- Lav andel af eksportvirksomheder (overvej brancher – ikke typiske eksport erhverv), **eksportværdien blandt eksporterende virksomheder er dog i vækst**

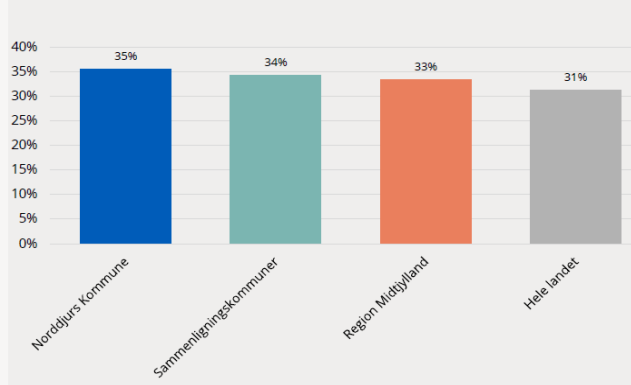
Kvalificeret arbejdskraft

- Mange faglærte og færre med videregående uddannelse
- Markant fald i brugen af VEU
- Stor andel af udenlandsk arbejdskraft relativt til gennemsnit for region og sammenligningskommuner
- Størst rekrutteringsudfordringer og størst demografisk udfordring
- Stor vækst i antal opslåede stillinger (flest inden for sundhed og pædagogik kan forklares med testcentre)

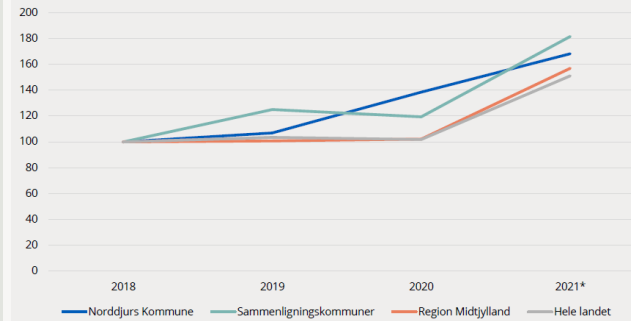
Figur 2.2. Udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2015-20

Figur 2.4. Andel virksomheder, der har oplevet forgæves rekruttering, 2020

Figur 2.6. Indekseret udvikling i antal opslåede stillinger (2018=100)

Initiativer i Norddjurs

- Initiativer særligt fokuseret på
- Opkvalificering
- samarbejde med uddannelsesinstitutioner
- social inklusion
- virksomhedskontakt
- bosætning

Sammenligningskommune med succes* er Skive, som har fokus på:

- Substitution (ansætte uden kompetencer og derefter opkvalificere)
- Bosætning for praktikanter og dermed fremtidig kvalificeret arbejdskraft (KIS-huset)
- Fokus op udenlandsk arbejdskraftinklusion
- Jobfestival og JobMATCH

Nabokommune med succes* er Syddjurs, som har fokus på:

- Virksomhedsbesøg
- Tæt samarbejde med turisme
- Workshops
- Fokus på unge
- Samarbejde med uddannelsesinstitutioner og case competitions

* Lav grad af forgæves rekruttering

Grøn omstilling og digitalisering

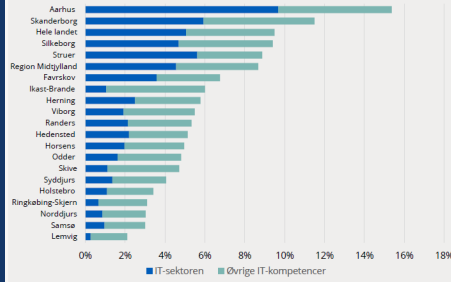
- Vækst i udledning pr. indbygger modsat regionen, landsplan og sammenligningskommuner (industri og primær erhverv)

- Vækst i industriens energiforbrug

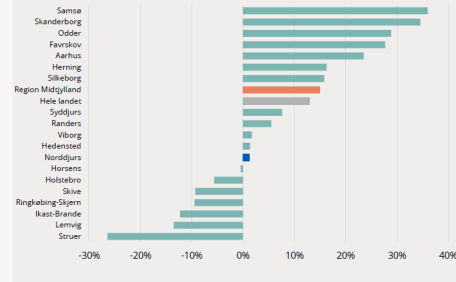
- It-beskæftigelsen er tredje lavest i regionen

- Vækst i it-beskæftigelsen i modsætning til sammenligningskommuner (Samsø undtaget, men svær sammenlignelig grundet små ændrings store effekt)

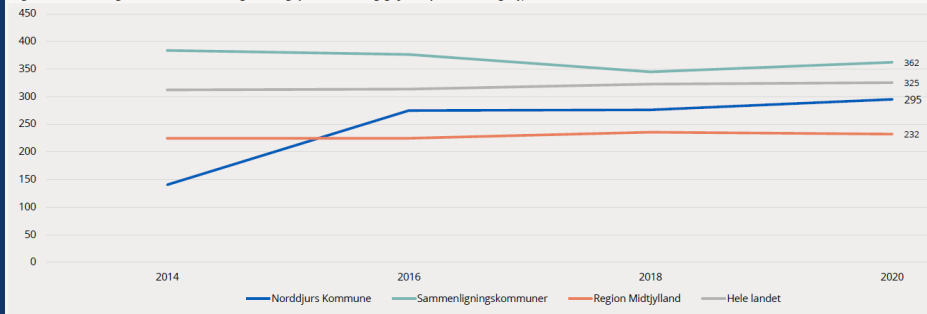
Figur 3.3. It-beskæftigelse opdelt efter kommune, 2020

Figur 3.4. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2015-20

Figur 3.1. Udviklingen i industriens energiforbrug (målt i 1.000 gigajoule pr. beskæftiget), 2014-20

Initiativer

Initiativer

Mange initiativer inden for grøn omstilling, men kun få inden for digitalisering

Grøn omstilling

- DK2020
- Grønt fokus i Djurslands Udviklingsråd – grønne investeringer
- Lokal erhvervsservice, events
- Specialiseret erhvervsservice
- Tilbud om Grønt MiljøCertifikat
- ECSMV, fokus på energieffektivitet

Digitalisering

- Lokal erhvervsservice, events
- Specialiseret erhvervsservice

Grønne initiativer

Lemvig er blevet mere grønne*:

- Klimatorium
- DK2020
- Investering i energiinfrastruktur (PtX)
- Solcelleanlæg (klimaparker)

Syddjurs er grønne**

- Bæredygtighedsudvalg og bæredygtighedsstrategi
- Netværk (change Djursland), Bæredygtighedsmesse, Outdoor Hotspots (bæredygtig turisme), Madfællesskabet

Randers er grønne**

- ECSMV
- Netværk for plastindustri samt stærk affalds og miljøbranche
- SMV:Digital og SMV:Grøn

Digitale initiativer

Struer er digitaliserede og har følgende tiltag:

- Fokus på markedsføring og ehandel
- Hjælp til handleplaner, arbejdsredskaber, analysearbejde mv.
- Facilitering af kurser

Skive er digitaliserede og har følgende:

- Digitalt lab
- Fagnetværk med fokus på digitalisering og automatisering

* Markant reduceret energiforbrug i industrien

** Markant fald i CO₂-udledning pr. indbygger

Styrkepositioner - specialiseringer

- Tre største brancher

- Bygge og anlæg
- Detailhandel
- Landbrug, skovbrug og fiskeri

- Største branchespecialiseringer relativt til landsgennemsnittet er:

- Metalindustri 3,2
- Landbrug, skovbrug og fiskeri 3
- Tekstil, træ, papir, møbelindustri mv. 2,8

- Største beskæftigelsesvækst på brancheniveau 2015-2020

- Engroshandel 65%
- Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri 43%
- Betonindustri 37% (dog kun 19 årsværk)
- Største vækst i absolutte tal er bygge og anlæg

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2015-20 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2015-20 (pct.)	Specialisering, 2020
	2015	2020			
Bygge og anlæg	931	1.221	31%	17%	1,5
Detailhandel	993	939	-5%	2%	1,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	948	914	-4%	-2%	3,0
Tekstil, træ, papir, møbelindustri mv.	752	706	-6%	2%	2,8
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	402	575	43%	11%	1,3
Metalindustri	557	569	2%	1%	3,2
Operational service	436	560	28%	12%	1,1
Engroshandel	287	472	65%	5%	0,6
Transport	585	443	-24%	7%	0,9
Hoteller og restauranter	338	308	-9%	9%	0,9
Sundhedsvæsen	210	234	11%	12%	1,1
Ejendoms handel og udlejning	207	198	-5%	6%	0,9
Undervisning	168	181	8%	9%	0,9
Andre serviceydelser mv.	173	178	3%	7%	0,7
Rådgivning, forskning og udvikling	198	173	-13%	14%	0,3
Finansiering og forsikring	222	171	-23%	7%	0,4
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	266	169	-36%	3%	0,7
Råstof, energi og forsyning mv.	206	168	-19%	9%	1,9
Kultur og fritid	112	109	-3%	13%	0,8
Private velfærdsinstitutioner	66	79	20%	18%	0,4
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	50	69	37%	6%	0,2
Tele, it og information	55	62	12%	20%	0,2
Reklame og øvrig erhvervs service	56	46	-18%	11%	0,3
Forlag, tv og radio	25	16	-35%	6%	0,1
Alle brancher	8.241	8.560	4%	8%	1,0

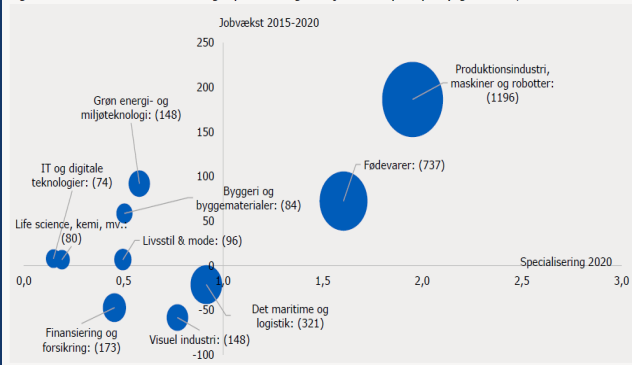
Klyngespecialisering

- Største klynger (eneste specialisering):
 - Fødevarer
 - produktionsindustri, maskiner og robotter

Største jobvækst:

- Produktionsindustri, maskiner og robotter
- Grøn energi og miljøteknologi
- Fødevarer
- Byggeri og byggematerialer

Figur 4.4. Kommunens erhvervsfaglige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2015-2020

Kilde: SES Group på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik.
Note: Klyngerne er baseret på statistiske klynger, der følger til grund for rapporten "Erhvervsfaglige klyngeområder - Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv" som SES Group og CFT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle klynger i figuren omfatter flere nationale klynger. To klynger, "Grøn energi og miljøteknologi" og "Livsstil & mode", ligger over indkørselsværdierne i C200 og Energy Cluster. På grund af dataindsamlingen er størrelsen af klyngeområderne grøn energi & miljøteknologi, og Byggeri og byggematerialer beregnet i 2020. De samlede størrelsesværdier i 2020 er forbundet på de to klyngeområder efter deres størrelse i 2017-2019.

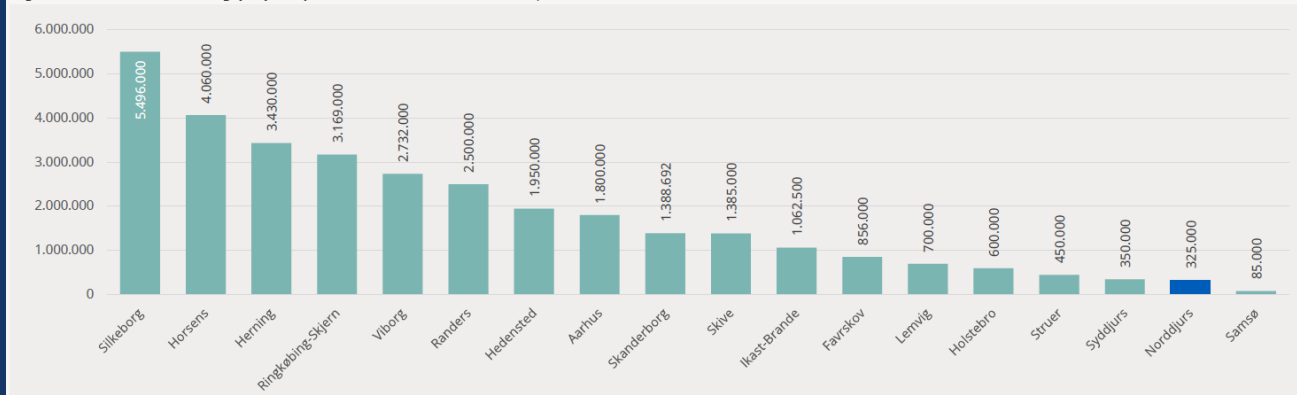
Potentialer

- Grønne investeringer kan give konkurrencefordele – grøn energi- og miljøteknologi har næststørste klyngevekst
 - Norddjurs har en række indsatser der understøtter den grønne omstilling
 - Højt niveau af CO2-udledning pr. indbygger kan nedbringes – kan forklares med branche og produktionsudvikling
 - Sammenlign med andre kommuners initiativer
- Digitalisering og automatisering – qua industriens store betydning
 - Kunne i højere grad udnytte programtilbud
 - Sammenlign med andre kommuners initiativer
- Skabe en stærkere iværksætterkultur
 - Har få, men stærke iværksættere
 - De største brancher i kommunen er ikke traditionelt iværksætterbrancher*, hvilket kan forklare udfordringen (flest inden for engros og detailhandel, andre serviceydelser og vidensservice)
- Skaber mange vækstvirksomheder
 - Styrket konkurrenceevne, større produktivitet, eksportpotentiale
- Der har været samlet vækst i antallet af reelle virksomheder i perioden 2015-2020, men er på det laveste niveau for perioden 2016-2020.
- Der er store udfordringer med forgæves rekruttering
 - Udfordringen kan potentielt løses med brug af VEU, som har været faldende
- Rekrutteringsudfordringer
 - Norddjurs har stor beskæftigelsesvækst inden for bygge og anlæg og denne branche har store rekrutteringsudfordringer – forklarer hvorfor rekrutteringsudfordringerne er større end gennemsnit i region, landsplan og sammenligningskommunerne
 - Potentiale forbundet med større brug af VEU
- Branchefokus i tiltrækning og fastholdelse af virksomheder
 - 2021 flyttede primært transport (39), Vidensservice (14), Handel (14)
 - 2021 tilflyttede primært ejendomshandel og udlejning (10), Vidensservice (11), Handel (9) og landbrug (9)
- Lille andel af eksporterende virksomheder, men værdi er stor for de eksporterende
 - Fokus på eksportbrancher, da største brancher er hjemmemarkedsorienterede

*<https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyse/2017/9/16-nye-virksomheder-i-eksporttunge-brancher/>

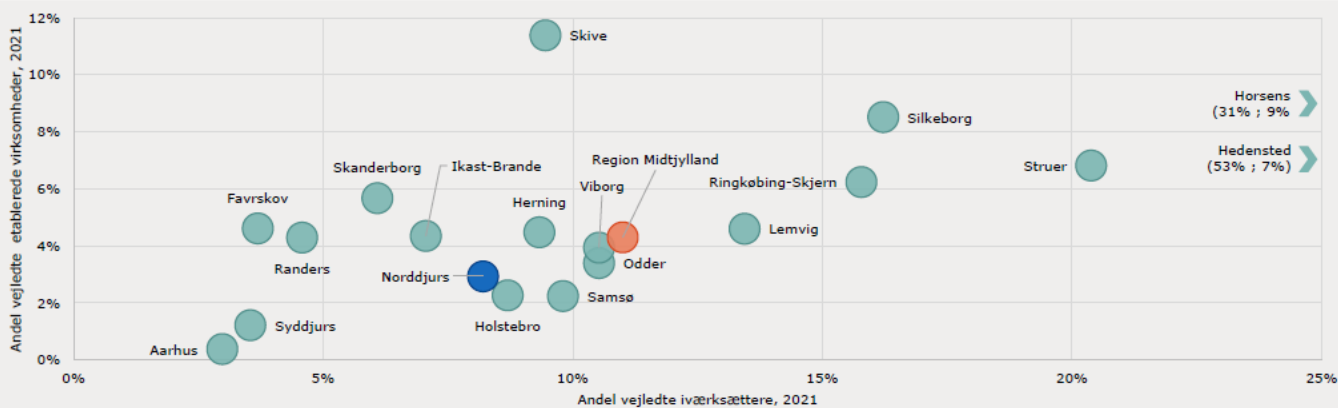
Sammenligning af vejledningsindsats i de midtjyske kommuner

Figur 7.3. Kommunal bevilling (kr.) til operator af lokal erhvervs-service, 2021

Lokal vejledning

Figur 7.1 Andel, der har modtaget lokal vejledning i 2021, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

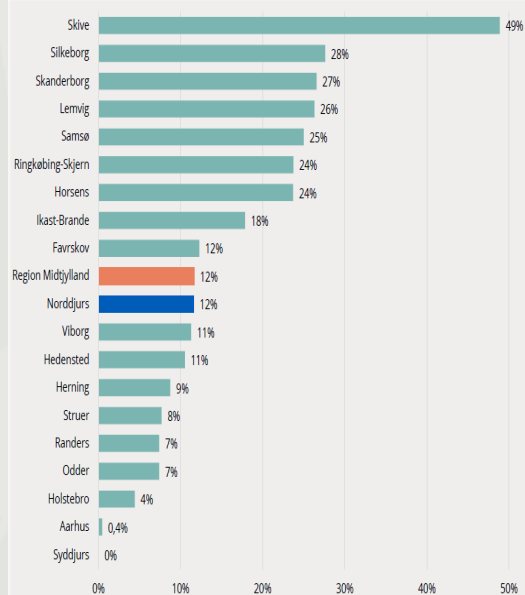
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

Lokal vejledning

Vækstlag

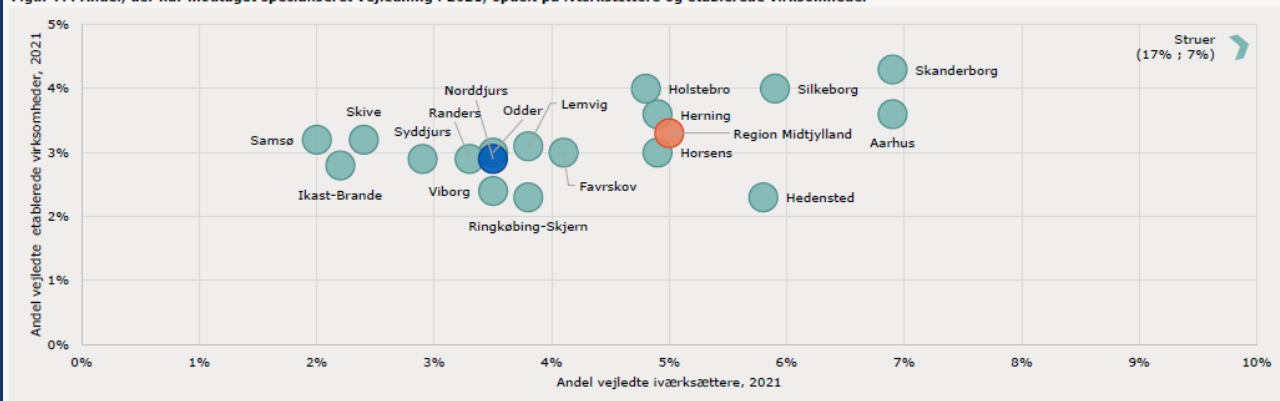
Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2018 til 2020 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figur 7.2 Andelen af vejledte virksomheder i vækstlaget i den lokale erhvervsrådgivning, 2021

Specialiseret vejledning

Figur 7.4 Andel, der har modtaget specialiseret vejledning i 2021, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

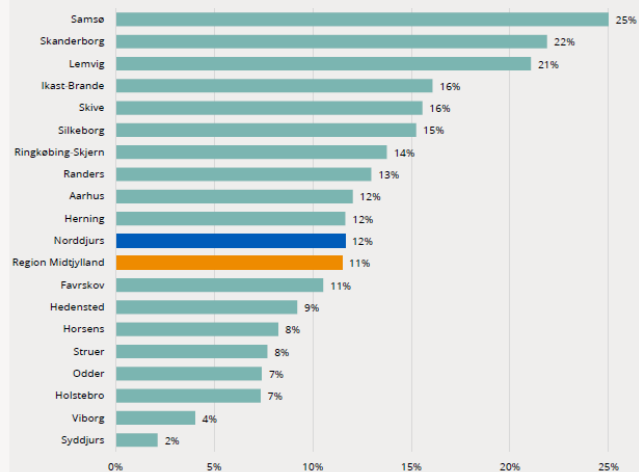
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Specialiseret vejledning

Vækstlag

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2018 til 2020 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figur 7.5 Andel af vejlede virksomheder i vækstlaget i den specialiserede erhvervsrådgivning, 2021

Sammenhængen mellem vejledning og statistik

Resultat:

- Andelen af iværksættere og etablerede virksomheder, som har modtaget lokal vejledning, er under regionsgennemsnittet, men på niveau med gennemsnit for vækstlag. Samme for specialiseret vejledning.
- De vejledte har flere ansatte, større omsætning og større andel har eksport

Kan det forklare erhvervspræstationerne?

- Januar til april 2022 flyttede 26 iværksættere og 17 etablerede virksomheder fra Norddjurs (man når større andel iværksættere)
- Vejleder få førstartere – kan forklare lav etableringsrate
- Stærke overleverer (man når større andel iværksættere)
- Man har godt fat i vækstlag og har mange vækstvirksomheder
- Mange af de ikke-vejledte har ikke eksportaktivitet, hvilket kan forklare den lave andel af eksportvirksomheder – der er potentiale for at bidrage til eksport

Kontaktoplysninger

Mads Sand

Tlf. 26833308

E-mail. msa@erhvervshusmidtjylland.dk

